

Коментар НРА «Рюрік» до Постанови НБУ №237 щодо застосування знижених коефіцієнтів зважування при розрахунку нормативу достатності регулятивного капіталу для житлових кредитів, включених до покриття за іпотечними облігаціями

Правління Національного банку України Постановою №237 від 19.06.2013 р. «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів НБУ» внесло зміни до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні та до Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями. Постанова, зареєстрована в Міністерстві юстиції України від 12.07.2013 р., набуває чинності з дня її офіційного опублікування.

Зміни стосуються правил розрахунку нормативу адекватності регулятивного капіталу комерційного банку (Н2), а також критеріїв та умов прийняття забезпечення за кредитними операціями під час розрахунку резерву. Згідно з даними Незалежної асоціації банків України, ініціатива НБУ спрямована на виконання рекомендацій Базельського комітету та Євродиректив щодо стимулювання житлового кредитування та інвестування в іпотечні облігації через застосування понижених коефіцієнтів зважування при розрахунку нормативу достатності регулятивного капіталу для житлових кредитів, включених до покриття за іпотечними облігаціями (35%), та для іпотечних облігацій (50%).

Відповідно до пункту 1 Постанови, для розрахунку нормативу адекватності регулятивного капіталу банку (співвідношення регулятивного капіталу до сумарних активів і певних позабалансових інструментів, зважених за ступенем кредитного ризику) перелік груп активів за ступенем ризику доповнено новою групою (IV група активів зі ступенем ризику 35 відсотків). Таким чином, згідно з новими нормами, активи банку за ступенем ризику при розрахунку нормативу Н2 поділяються на такі групи за ступенем ризику:

- а) I група активів із ступенем ризику 0 відсотків;
- б) II група активів із ступенем ризику 10 відсотків;
- в) III група активів зі ступенем ризику 20 відсотків;
- г) IV група активів зі ступенем ризику 35 відсотків;
- ґ) V група активів зі ступенем ризику 50 відсотків;
- д) VI група активів із ступенем ризику 100 відсотків.

До складу IV групи активів за ступенем ризику належать іпотечні кредити, що надані фізичним особам та включаються до складу іпотечного покриття за іпотечними облігаціями, емітованими фінансовою установою, більше ніж 50 відсотків корпоративних прав якої належить державі та/або державним банкам.

Крім того, таку категорію активів V групи, як «іпотечні облігації, емітовані Державною іпотечною установою», замінено категорією «іпотечні облігації, емітовані фінансовою установою, більше ніж 50 відсотків корпоративних прав якої належить державі та/або державним банкам, включаючи нараховані доходи за такими облігаціями».

Відповідно до пункту 2 Постанови, IV групу активів (залежно від рівня ліквідності), які використовуються в якості прийнятного забезпечення при розрахунку резервів за кредитними операціями банку, доповнено категорією «іпотечні облігації, емітовані фінансовою установою, більше ніж 50 відсотків корпоративних прав якої належить державі та/або державним банкам, якість іпотечного покриття за якими відповідає вимогам законодавства України».

На думку НРА «Рюрік», впровадження вищенаведених норм має позитивно відобразитись на рівні капіталізації банків, які отримують можливість наростити обсяги кредитування без суттєвого впливу на значення нормативів. Крім того, перекласифікація роздрібних іпотечних кредитів за ступенем ризику дозволить знизити відсоткові ставки за іпотечним кредитуванням, що може викликати деяке похвалення на ринку житлового будівництва.

У разі рефінансування житлових кредитів шляхом їх продажу державним фінансовим установам та випуску іпотечних облігацій, банки отримують додатковий ресурс для вкладень в дохідні активи. При цьому аналітичний департамент НРА «Рюрік» зазначає, що іпотечні облігації є інструментом з відносно тривалим строком обігу, тому продаж прав вимоги на іпотечні кредити під випуск іпотечних цінних паперів, а також купівля іпотечних облігацій на вторинному ринку в перспективі дозволить комерційним банкам сформувати стійку довгострокову ресурсну базу.

З іншого боку, такі проблеми кредитування економіки, як девальваційні очікування банків та висока частка проблемної заборгованості, що є причиною високих ставок за кредитами та відволікання коштів на формування банківських резервів, можуть негативно вплинути на реалізацію програм зі стимулювання іпотечного кредитування. Аналітичний департамент НРА «Рюрік» буде відслідковувати впровадження норм Постанови НБУ №237, а також їх вплив на діяльність банківських та іпотечних фінансових установ.

РЕЗЮМЕ

Постанову Правління Національного банку України №237 від 19.06.2013 р. «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів НБУ» зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 12.07.2013 р. Постанова набуває чинності з дня її офіційного опублікування

Для розрахунку нормативу адекватності регулятивного капіталу перелік груп активів за ступенем ризику доповнено новою групою (IV група активів зі ступенем ризику 35 відсотків)

До складу IV групи активів за ступенем ризику належать іпотечні кредити, що надані фізичним особам та включаються до складу іпотечного покриття за іпотечними облігаціями, емітованими фінансовою установою, більше ніж 50 відсотків корпоративних прав якої належить державі та/або державним банкам

Перекласифікація іпотечних кредитів за ступенем ризику має позитивно відобразитись на рівні капіталізації банків, які отримують можливість наростити обсяги кредитування без суттєвого впливу на значення нормативів

Продаж прав вимоги на іпотечні кредити під випуск іпотечних цінних паперів, а також купівля іпотечних облігацій на вторинному ринку в перспективі дозволить комерційним банкам сформувати стійку довгострокову ресурсну базу

Відповідальний за випуск:

Директор з розвитку НРА «Рюрік»,
к.е.н. Долінський Леонід Борисович,
тел. (044) 383-04-76

Відповідальний аналітик:

Молодший фінансовий аналітик НРА «Рюрік»,
Ткаченко Микола Анатолійович,
тел. (044) 484-00-53, вн. 109

НРА «Рюрік»

**☎ 04053 Україна, м. Київ, вул. Артема, 52а
+38 (044) 383-04-76, +38 (044) 484-00-53**

e-mail: info@rurik.com.ua

www.rurik.com.ua